

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KWALITEITSONDERZOEK IN HET KADER VAN DE STAAT VAN HET ONDERWIJS 2016/2017

!mpulse Kollum

Plaats : Kollum
BRIN nummer : 20DL|01
Onderzoeksnummer : 290754
Datum onderzoek : 10 november 2016
Datum vaststelling : 26 januari 2017

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 november 2016 een onderzoek uitgevoerd op Piter Jelles Impulse Kollum afdeling theoretische leerweg van het vmbo, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling. De bevindingen op de aspecten onderwijspraktijk, de kwaliteitszorg en het opbrengstgericht werken gelden ook voor de afdelingen havo en vwo.

Daarmee geldt dit onderzoek ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor voortgezet onderwijs ten minste eens in de vier jaar aflegt.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

De afdeling vmbo-t is betrokken in het jaarlijkse steekproefonderzoek voor De Staat van het Onderwijs 2016/2017. Dit onderzoek leidt tot een kwaliteitsprofiel voor uw school en een bepaling van het toezichtarrangement. Ook gebruiken we dit onderzoek om informatie te verzamelen over het thema opbrengstgericht werken waarover we in De Staat van het Onderwijs over 2016/2017 zullen rapporteren.

Piter Jelles is een openbare scholengemeenschap met elf scholen in de provincie Friesland. De scholen staan in Leeuwarden, Kollum, Dokkum en Sint Annaparochie. De scholen hanteren een verschillend onderwijsconcept en variëren ook in samenstelling en omvang.

Impulse Kollum is een kleine school waar leerlingen een diploma vmbo-t-, havo- of vwo-diploma kunnen halen. De school telt 147 leerlingen.

Toezichthistorie

Op grond van het onderzoek naar kwaliteitsverbetering dat is uitgevoerd op 1 oktober 2015 en waarvan de bevindingen zijn beschreven in het rapport dat is vastgesteld op 7 januari 2016 heeft de school het basisarrangement toegekend gekregen. Daarmee kwam een einde aan het traject van geïntensiveerd toezicht dat is gestart op grond van de bevindingen van het kwaliteitsonderzoek in 2013.

Onderzoeksopzet

Voor het onderzoek is een selectie gemaakt van indicatoren uit het Toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Het betreft indicatoren van het zogenoemde kernkader. Deze indicatoren gebruiken we ook om een beeld te krijgen van het opbrengstgericht werken op de school.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, mentoren, de ondersteuningscoördinator en het management.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen uit het onderzoek besproken met het team, de directie en het bestuur.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij op !mpulse Kollum afdeling vmbo-theoretische leerweg hebben uitgevoerd, leidt tot een toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter te veel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving.

Onze conclusie voor de afdeling vmbo-theoretische leerweg van !mpulse Kollum is als volgt.

Op basis van het onderzoek kennen wij aan !mpulse Kollum het basisarrangement toe omdat zowel de onderwijsresultaten als de kwaliteit van het onderwijsproces op de afdeling van voldoende niveau zijn. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren. We kijken daarmee af van de beslisregel. In de toelichting onder het kopje onderwijsresultaten is daarvoor de argumentatie te vinden.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op Impulse Kollum afdeling theoretische leerweg. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

Impulse Kollum is een kleinschalige school waar een bevlogen en enthousiast team onderwijs biedt van goede kwaliteit. Opvallend is het positieve en stimulerend pedagogisch klimaat. Daarnaast zien we een team dat de durf en energie heeft vanuit het eigen onderwijsconcept leerinhouden en werkwijzen te ontwikkelen die een positieve invloed hebben op de motivatie, taakgerichtheid en actieve betrokkenheid van de leerlingen. De aandacht voor de individuele leerling is een sterk punt van de school, naast het feit dat de school erin slaagt een pedagogische eenheid te vormen met een goede onderlinge samenhang. De onderwijsresultaten zijn van voldoende niveau. De school hanteert een brede definitie van onderwijsresultaten die verder gaat dan alleen de cognitieve opbrengsten. We hebben de kwaliteitszorg ook als voldoende beoordeeld.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en de oordelen hierover. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. Het volledige kader kunt u op de website van de inspectie bekijken en downloaden.

De oordelen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda voor indicatoren van de opbrengsten:

1. onder de norm
2. boven de norm
3. niet te beoordelen

Legenda voor andere indicatoren:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende

4. goed

De onderwijsresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3
R.1	Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool. (onderwijspositie t.o.v. advies po)			•
R.2	Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2. (onderbouwsnelheid)			•
R.3_GT	Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 (bovenbouwsucces) voor de afdeling vmbo g/t		•	
EX_GT	Gemiddeld cijfer Centraal Examen van alle vakken (examencijfers) voor de afdeling vmbo g/t.		•	

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.				•
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.				•

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.			•	
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.			•	
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.				•
9.3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.				•
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.				•

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				•
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende onderdelen aan bod: de onderwijsresultaten, de onderwijspraktijk, de kwaliteitszorg en het opbrengstgericht werken. Uitgezonderd de onderwijsresultaten is dit ook van toepassing voor de afdelingen havo en vwo.

De onderwijsresultaten

We beoordelen de onderwijsresultaten als voldoende. Kanttekening daarbij is dat het driejaarsgemiddelde op de indicatoren R1 en R2 nog onvoldoende is. We hebben de scores bij dit onderzoek niet als onder de norm genoteerd, maar als niet te beoordelen gescoord op grond van het feit dat de score van de laatste twee jaren boven de norm is en het daarbij gaat om een relatief klein aantal leerlingen. Het betreft in het geval van de zittenblijvers veelal om persoonlijke omstandigheden van de leerlingen voor wie zittenblijven een goed alternatief was. We verwachten dat de scores op R1 en R2 bij de volgende berekening van de onderwijsresultaten als driejaarsgemiddelde boven de norm zullen zijn. De resultaten op het centraal examen zijn goed en ook de doorstroom in de bovenbouw kent slechts bij weinig leerlingen vertraging.

De onderwijspraktijk

De lessen verlopen in een prettige sfeer. De verhouding tussen leraren en leerlingen en de leerlingen onderling kenmerkt zich door een grote mate van betrokkenheid, begrip en acceptatie. Dat kleurt de sfeer in een les waarin nadenken, argumenteren, vragen stellen, het geven van een mening en discussiëren onderdelen zijn. De meeste leraren slagen erin bij de leerlingen

een onderzoekende houding te wekken en stimuleren de zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid van de leerlingen. In de lessen, maar ook in de activiteiten buiten de lessen, laten de leerlingen een taakgerichte houding zien en zijn actief betrokken. Dit geldt niet voor alle situaties, maar we zagen dat in voorkomende situaties ook leerlingen elkaar corrigeren. We zagen goed voorbeelden van differentiatie, bijvoorbeeld in het plannen van de leeropdrachten naar eigen inzicht van de leerlingen of door het geven van verschillende opdrachten aan leerlingen. De leraren zijn steeds beter in staat om door middel van de analyse van de resultaten van de leerlingen de leerstof te programmeren.

De school brengt steeds meer in kaart wat de sociale vaardigheden zijn van leerlingen en heeft op dit terrein een aanbod over de leerjaren heen.

De zorg en begeleiding van leerlingen is in goede handen en de leraren zijn op de hoogte van de specifieke leerbehoeften van individuele leerlingen. In dit kader richt de ondersteuning zich ook op de persoonsvorming van de leerlingen en op hun emotionele en sociale ontwikkeling. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die ze nodig hebben om het onderwijs goed te doorlopen.

De kwaliteitszorg

De onderwijsvisie van Impulse Kollum richt zich op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Sinds de start van de school in 2006 heeft het team steeds meer inhoud en vorm kunnen geven aan deze ambitie. Met name het aspect van persoonsvorming is een belangrijk aandachtspunt van het team geweest en dat is het nog steeds. Het team is de drager van deze onderwijsvisie en vormt een eenheid in het verder ontwikkelen en realiseren van het onderwijsconcept. Binnen de samenhang van het team is er veel ruimte voor reflectie en evaluatie. Daarnaast zagen we dat er veel werd overlegd en gedeeld om de continuïteit en de bestendiging van goede praktijken te waarborgen.

De toekomst van de school wordt mede bepaald door de plannen rondom nieuwbouw op de huidige plek van de school. Er zal een zogenaamde Campus Kollum gaan ontstaan waarin de school samen met een andere school voor voortgezet onderwijs en de bibliotheek/gemeenschapscentrum gehuisvest wordt. Reden temeer om de eigen kwaliteit te definiëren en te borgen.

Opbrengstgericht werken

Opbrengstgericht werken is op een aantal punten zichtbaar in de school en is nog in ontwikkeling. De verkenning van mogelijkheden van individuele leerroutes voor leerlingen is nog gaande. De verdere ontwikkeling en analyse van de toetsinstrumenten spelen daarbij een belangrijke rol.